

Juhis isikuandmete ja avaliku teabe töötlemise ning andmekogude reguleerimise kohta eelnõudes

NB! Käesolevat juhist tuleb järgida, kui eelnõus sätestatakse avalikule sektorile ülesanne, mille täitmiseks on vaja töödelda isikuandmeid ja/või eelnõu puudutab avalikule teabele juurdepääsu piiramist. *Kui seda juhist ei järgita, jätab Justiits- ja Digiministeerium eelnõu kooskõlastamata.*

Lühijuhis

Kui eelnõu puudutab isikuandmete töötlemist, siis enne eelnõu kooskõlastamisele esitamist kontrolli, kas:

- On hinnatud, kas andmete töötlemine just isikustatud kujul on vajalik.
- On konsulteeritud andmekaitsespetsialistiga.
- On määratud andmete töötlemise eesmärk.
- On põhjendatud isikuandmete töötlemise vajadust ja ulatust (proportsionaalsuse analüüs).
- On määratud isikuandmete vastutav/kaasvastutav töötleja.
- On määratud töödeldavate isikuandmete kategooriad.
- On määratud isikuandmete kõige lühem vajalik säilitustähtaeg ja põhjendatud selle pikkus.
- On vaja reguleerida juurdepääs andmetele seaduse tasandil (eriti tundlikud andmed).
- On hinnatud pseudonüümimise või anonüümimise vajadust.
- On hinnatud, kas on vaja piirata andmesubjekti õigusi.
- On hinnatud, kas on vajalik asutada uus andmekogu või on võimalik kasutada juba mõnda olemasolevat andmekogu.
- On läbi mõeldud andmearhitektuur ning veendunud selle optimaalsuses.
- Andmete küsimise korral on veendunud, et mõni teine teabevaldaja juba ei kogu samu andmeid.
- On hinnatud, kas on vaja koostada andmekaitsealane mõjuhindang ja vajaduse korral on see koostatud.
- On hinnatud, kas andmeid avalikustatakse, milliseid isikuandmeid, millisel eesmärgil ja kui kaua.
- On kaasatud Andmekaitse Inspektsioon (AKI).

Kui eelnõu puudutab avalikule teabele juurdepääsupiirangu aluse kehtestamist, siis enne eelnõu kooskõlastamisele esitamist kontrolli, kas:

- Avaliku teabe seaduses ette nähtud juurdepääsupiirangu alused ei ole piisavad.
- Juurdepääsupiirangu alus määrab kindlaks teabe ja kaitstava huvi.
- Avaliku teabe seaduses ette nähtud juurdepääsupiirangu kehtivus ei ole piisav.
- Seletuskiri põhjendab juurdepääsupiirangu aluse vajalikkust, kehtivust ning kaitstav huvi on hõlmatud Trosmsø¹ artikli 3 lõikes 1 toodud loeteluga.

Pikemad selgitused

Kui eelnõu näeb ette isikuandmete töötlemise või andmekogu asutamise, siis tuleb normi koostamisel esmalt konsulteerida oma asutuse andmekaitsespetsialistiga! Nõuded isikuandmete töötlemisele (sh sellele, mida riigisisene norm peab sisaldama) tulenevad isikuandmete kaitse üldmäärusest (IKÜM) või õiguskaitseasutuste direktiivist (Law Enforcement Directive, LED), isikuandmete kaitse seadusest (IKS) ja põhiseadusest. Konkreetset juhul kohalduva õigusraamistiku peab normi looja tegema kindlaks reguleeritava andmetöötlemise eesmärgist lähtudes.

Miks isikuandmete töötlemise raamid on vaja ette näha seaduses?

Isikuandmete töötlemiseks peab alati olema õiguslik alus. Avaliku sektori puhul on õiguslik alus üldjuhul avalikes huvides oleva ülesande täitmine (IKÜMi artikli 6 lõike 1 punkt e), aga teatud juhtudel ka juriidilise kohustuse täitmine (IKÜMi artikli 6 lõike 1 punkt c). Siinjuures tuleb andmekogudes isikuandmete töötlemise reguleerimisel arvestada ka IKÜMi artikli 6 lõike 3 punktiga b, mille kohaselt tuleb punktides c ja e osutatud isikuandmete töötlemise alus kehtestada vastutava töötleja suhtes kohaldatava

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/216092020001>

liikmesriigi õigusega. Samuti peab isikuandmete töötlemise eesmärk olema kindlaks määratud liikmesriigi õigusaktis. Isikuandmete töötlemise selge eesmärgi määramist nõuab ka ELi põhiõiguste harta artikli 8 lõige 2, mille järgi tuleb isikuandmeid töödelda asjakohaselt ning kindlaksmääratud eesmärkidel ja asjaomase isiku nõusolekul või muul seaduses ettenähtud õiguslikul alusel.

Õiguslikud alused andmetöötamiseks õiguskaitseasutustele tulenevad lisaks ka LEDist ja IKSist.

Isikuandmete töötlemise seadusliku aluse nõue tuleneb põhiseadusest. Igasugune isikuandmete töötlemine puudutab isiku põhiõigusi. Isikuandmete töötlemise kaudu riivatakse enamasti isiku õigust eraelu puutumatusel, mis on igaühele tagatud põhiseaduse §-ga 26. Asjassepuutuvaks võib osutuda ka §-s 19 sätestatud üldine vabadusõigus, millest on tuletatav isiku õigus informatsioonilisele enesemääramisele.

Riigikohus on rõhutanud, et intensiivse riive korral² ei ole piisav üldsõnaline riivet lubav seadusenorm, vaid olulisuse põhimõtte kohaselt peab seadusandja otsustama lubatava haldustegevuse sisu, ulatuse ja mahu. Sealjuures, mida intensiivsemalt isiku põhiõigusi riivatakse, seda täpsem peab olema selliseks riiveks alust andev norm.

Kokkuvõtteks – igasugune isikuandmete töötlemine riivab põhiseaduse §-s 26 sätestatud õigust eraelu puutumatusel. PSi § 11 kohaselt tohib õigusi ja vabadusi piirata ainult kooskõlas põhiseadusega. See tähendab, et niisugune piirang peab olema kooskõlas ka PSi § 3 esimese lausega, mille kohaselt teostatakse riigivõimu üksnes põhiseaduse ja sellega kooskõlas olevate seaduste alusel. Sättes väljendatud üldise seadusereservatsiooni põhimõtte järgi peab põhiõigusi puudutavates küsimustes kõik olulised otsused tegema seadusandja.

Vajadus, eesmärgipärasus ja minimaalsus – andmetöötamise eeldus sõltuvalt tehtavast toimingust on üldise andmetöötamise korral kõikide IKÜMi artikli 5 või õiguskaitseasutuste andmetöötamise korral IKSis § 14 põhimõtete järgimine, st seletuskirjas peab esitama põhjendused selle kohta, (i) millise eesmärgi saavutamiseks on vaja isikuandmeid töödelda; (ii) et eesmärk on saavutatav just nende andmete töötlemisega ning (iii) et seda poleks võimalik saavutada vähemate andmete töötlemisega.

Üldiselt tuleb seaduses sätestada:

- 1) mis eesmärgil andmeid töödeldakse – andmete töötlemise eesmärk ei saa olla pelgalt andmete kogumine, vaid see on seotud asutusele seadusega pandud ülesannete täitmisega;
- 2) milliseid isikuandmete kategooriaid töödeldakse, nt üldandmed³ (...), hariduse andmed jne;
- 3) kes on isikuandmete töötlemisel vastutav või kaasvastutavad töötlejad;
- 4) kui kaua andmeid säilitatakse.

Millal peab andmekogu asutama?

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 43¹ lõike 1 kohaselt on andmekogu riigi, kohaliku omavalitsuse või muu avalik-õigusliku isiku või avalikke ülesandeid täitva eraõigusliku isiku infosüsteemis töödeldavate korrastatud andmete kogum, mis asutatakse ja mida kasutatakse seaduses, selle alusel antud õigusaktis või rahvusvahelises lepingus sätestatud ülesannete täitmiseks.

Kui asutusel on korrastatud andmete kogum, tuleb luua ka andmekogu, muud võimalust praegu ei ole:

- o andmekogu, milles töödeldakse isikuandmeid, tuleb asutada seadusega;

² Olukorrad, kus isikuandmete töötlusprotsessid on sellised, et riive on suur ning seaduse tasandi regulatsioon peab olema täpsem, kui eesmärk, isikuandmete kategooriad ja säilitamistähtaeg, on näiteks:

1. isikuandmete töötlemine andmekogudes;
2. isikuandmete avaldamine üldsusele;
3. eriliiki isikuandmete töötlemine;
4. maksu- ja pangasaladus jms seaduses sätestatud saladuse hoidmise kohustused ja kui sellest tehakse erand;
5. profiili koostamine;
6. ilma isiku teadmisseta andmetöötlus (n-õ salaja);
7. inimeste pidev (sh suuremahuline) jälgimine (nt kaamerad, liikumisandmed, sh sideandmed, tegevused, nt raha liikumine pangakontol);
8. automaatotsused;
9. jne.

³ Isiku üldandmed on kinnine loetelu, kuhu kuuluvad nimi, isikukood, sugu, kodakondsus, kontakt, sh aadress, emakeel. NB! Üldandmete hulka ei kuulu eriliiki isikuandmeid (sh rahvus).

- o andmekogu, milles isikuandmeid ei töödelda, võib asutada ka madalama taseme õigusaktiga.

Andmekogude puhul tuleb seaduses sätestada:

- 1) mis eesmärgil ja millise ülesande täitmiseks andmeid töödeldakse – andmekogu peetakse seadusest tuleneva ülesande täitmise lihtsustamiseks;
- 2) milliseid isikuandmete kategooriaid töödeldakse, nt üldandmed (...), hariduse andmed jne;
- 3) kes on andmete vastutav töötleja või kaasvastutavad töötlejad;
- 4) kui kaua andmeid säilitatakse, vajaduse korral ka, millisest hetkest alates;
- 5) volitusnorm põhimääruse kehtestamiseks ning selle raamid (nt pidamise kord, andmeandjad, andmevahetus teiste andmekogudega, vastutava/volitatud töötleja ülesanded, juurdepääs ja väljastamise kord, muud korralduslikud küsimused);
- 6) eriti tundlike andmete puhul (nt terviseandmed, maksusaladus) tuleks seaduses ette näha ka, kellel on juurdepääs andmekogu andmetele ja millises ulatuses ning kellele andmekogust andmeid väljastatakse;
- 7) vajaduse korral andmesubjekti õiguste piirangud;
- 8) kui andmekogus tehakse avalikkusele kättesaadavaks isikuandmeid, tuleb sätestada isikuandmete avaldamise eesmärk ja milliseid isikuandmeid avalikustatakse, samuti kui kaua isikuandmeid avaldatakse, kui see nt on lühem tähtaeg, kui on andmekogus andmete säilitamise tähtaeg.

Tähele tuleb panna, et õiguskaitseasutuste andmetöötlustele on LEDis sätestatud mitu erisust, peamiselt seoses andmesubjekti teavitamisega tema andmete töötlemisega ning tema õigusega tutvuda enda kohta kogutud andmetega. Kuna LED lubab neid õigusi piirata seadusandliku meetmega, tuleb LED nõudeid järgida juba riigisisest normi koostades.

Eelnevaid punkte **võib määruse tasandil täpsustada**. Seega peab ka volitusnorm, mis annab loa isikuandmeid töödelda, olema sätestatud seaduse tasandil. Seaduseelnõu kooskõlastusringile saatmise ajaks peaks olema valminud ka määruse eelnõu, vastasel juhul ei ole võimalik võtta seisukohta, kas määruks kehtestatav isikuandmete töötlemine (riive) vastab seaduslikkuse nõudele.

Isikuandmete maksimaalne **säilitustähtaeg** peab olema sätestatud seaduse tasandil ning seletuskirjas olema lisatud põhjendused selle pikkuse kohta (miks ei piisa lühendmast tähtajast). Säilitustähtaega võib määruks täpsustada, aga seaduse tasandil peab olema ette nähtud kõige laiem võimalik raamistik, mida määruks ületada ei tohi. Oluline on, et andmete säilitustähtaja lõppemisel tuleb isikuandmed kohe kustutada, anonüümida või anda üle Rahvusarhiivi⁴. Kui andmeid kustutatakse kogumis, st mitte siis, kui iga konkreetne andmerida jõuab säilitustähtaja lõppu, siis tuleb näha ette eraldi reegel, mille kohaselt säilitatakse andmeid vähemalt x aastat, misjärel kustutakse andmed hiljemalt x kuu möödudes. Säilitamise ja kustutamise periood kokku ei tohi ületada maksimaalset säilitustähtaega.

Vastutav töötleja või kaasvastutavad töötlejad – seaduse tasandil tuleb kindlaks määrata isikuandmete vastutav töötleja (vastutav töötleja IKÜMi mõttes). Isikuandmete vastutav töötleja on see asutus, kelle seadusest tuleneva ülesande täitmiseks isikuandmeid töödeldakse. Kui andmeid töödeldakse andmekogus, st andmekogu kaudu täidetakse seaduses sätestatud ülesannet, siis vastutab andmekogu haldaja (vastutav töötleja AvTSi mõttes) ka selles andmekogus toimuva isikuandmete töötluste eest. Kui andmekogu kaudu täidavad oma ülesannet mitu asutust, siis on nad koos andmekogu haldajaga kaasvastutavad töötlejad. Sellisel juhul tuleb seaduse tasandil määrata kindlaks andmekogu kaasvastutavad töötlejad ning andmekogu põhimääruses sätestada, kellel millised kohustused on.

Kui töödeldakse eriliiki isikuandmeid, siis tuleb IKSi § 20 lõike 2 (õiguskaitseasutuste korral) ning IKÜMi artikli 9 lõike 2 punktide b, g, h, i, j ja pp 53 kohaselt näha ette täiendavad kaitsemeetmed andmesubjekti õiguste kaitseks – ehk ei piisa pelgalt andmetöötlejale eriliiki isikuandmete töötlemise õiguse andmisest. Täiendavateks kaitsemeetmeteks ei ole IKSi või IKÜMiga andmesubjektile juba vaikumisi ette nähtud õigused, vaid peavad olema midagi muud, nt lühem säilitustähtaeg, suurem

⁴ Kui andmekogu andmetele on Rahvusarhiiv andnud arhiiviväärtuse, siis antakse andmed säilitustähtaja lõppemisel üle Rahvusarhiivi. Hindamisotsused on avaldatud Rahvusarhiivi veebilehel <https://www.ra.ee/arhiivihaldus/hindamisotsused/>.

läbipaistvus andmesubjektile tema andmete kasutamisel, väga piiratud olukorrad ja eesmärgid, millal eriliigilisi isikuandmeid töödeldakse jne.

Kui andmed pseudonüümitakse, siis peaks seaduses kirjas olema, et seda tehakse ja millal tehakse (kohe, mingi tähtaja möödumisel vms). Kuna pseudonüümitud isikuandmed võimaldavad oluliselt väiksema riivega isikuandmete töötlemist, tuleb pseudonüümimise kohustus sätestada seaduse tasandil. Seletuskirjas tuleks ka avada, millisel moel andmed pseudonüümitakse, võttes arvesse, et nt üksnes isiku nime mõne pseudonüümiga asendades on isik siiski lihtsalt tuvastatav.

Andmesubjekti õiguste piiramine – kui eelnõu näeb ette, et andmesubjektil ei peaks mingis olukorras olema õigust esitada mõnda IKÜMi artikli (12–22) või IKS-i §-de 24 ja 25 taotlustest või saada teavitatud nende andmetega seotud rikkumisest, tuleb see IKÜMi artikli 23 ja IKS-i § 24 lõike 2 kohaselt riigisisese õigusega ette näha. IKÜMi artikkel 23 seab rea tingimusi, millal võib õigusi piirata ja millistele tingimustele selline riigisisene säte peab vastama.

Andmekaitsealane mõjuhindamine – kui isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmärgi arvesse võttes tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht, tuleb eelnõu väljatöötajal koostada IKÜMi artikli 35 või IKS-i § 38 kohane mõjuhindamine, mis peab olema esitatud seletuskirjas. Mõjuhindamine peab sisaldama objektiivset hinnangut andmesubjektile tekkida võivatest ohtudest, ning põhjendust, miks andmetöötluse vajadus need ohud ikkagi üles kaalub. Põhjalikumalt saab mõjuhindamingu koostamise kohta lugeda [siit](#).

Andmevahetus andmekogude vahel – AvTS-i § 43⁹ lõige 5 näeb ette, et andmevahetus riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogudega ja riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogude vahel saab toimuda ainult riigi infosüsteemi andmevahetuskihi (st x-tee) kaudu.

Andmekogu seaduse tasandi regulatsiooni näide:

§ x. Andmekogu nimetus

(1) *[Andmekogu nimetus]* on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mille eesmärk on *[seadusest tulenevate ülesannete loetelu, mille täitmise lihtsustamiseks andmekogu peetakse]*.

(2) *[Andmekogu nimetus]* vastutav töötaja on *[asutus]*.

(3) *[Andmekogu nimetus]* töödeldakse järgmisi isikuandmeid:

- 1) *isiku üldandmed;*
- 2) *töötamise andmed;*
- 3) *.....*

(4) *[Andmekogu nimetus]* põhimääruse kehtestab *[valitsus või minister]* määrusega, milles sätestatakse:

- 1) *vastutava töötaja ja volitatud töötaja ülesanded;*
- 2) *täpne andmekoosseis;*
- 3) *andmeandjad ja nendelt saadavad andmed;*
- 4) *andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;*
- 5) *andmete säilitamise täpsemad tähtajad;*
- 6) *muud korralduslikud küsimused.*

(5) *[Andmekogu nimetus]* töödeldavaid isikuandmeid säilitatakse (kuni) *x* aastat *[vajaduse korral, mis hetkest alates]*⁵.

Andmekogu põhimääruses tuleb sätestada:

⁵ Kui põhimäärusega säilitustähtaegu täpsustatakse, st nähakse ette iga andmekategooria kohta, kui kaua seda säilitatakse, siis tuleb seaduses näha ette maksimaalne säilitustähtaeg, kasutades sõna „kuni“. Kui kõiki andmeid säilitatakse sama kaua, tuleb seaduses säte sõnastada järgmiselt – andmekogus *X* töödeldavaid isikuandmeid säilitatakse *x* aastat.

- 1) (kaas)vastutavate töötajate ja volitatud töötaja ülesannete / kohustuste / rollide jaotus – kui on kaasvastutavad töötajad, siis kõigi vastutusvaldkond; muudel juhtudel vastutava ja/või volitatud töötaja ülesanded. Peab olema arusaadav, kes mida teeb ja mille eest vastutab⁶;
- 2) andmekogusse kantavate andmete täpne/ammendav loetelu (vajaduse korral saab esitada lisana) – nt isiku üldandmed või „isiku kohta käivad andmed“ ei ole piisavalt ammendavad, kuna pole võimalik aru saada, mis on täpne andmekoosseis;
- 3) andmete allikad ehk andmeandjad koos nende antavate andmetega. Andmekogu põhimäärus annab seega õiguse neid andmeid nõuda ning ideaalis peaks sellele vastama kohustav norm neid andmeid esitada;
- 4) andmete säilitamise täpne tähtaeg koos põhjendusega seletuskirjas, mh mis saab andmetega pärast säilitamistähtaaja lõppemist (hävitamise korraldus) – andmete säilitamiseks loetakse ka nende arhiveerimist. Seega hävitamise korraldus peaks seisnema kas kustutamises, füüsilises hävitamises vms;
- 5) turvaklass – sellest oleneb mh andmekogu auditeerimise regulaarsus;
- 6) andmekogu ülesehitus – see on otstarbekas eelkõige siis, kui erinevatele andmetikele on vaja ette näha erinevad juurdepääsud jne;
- 7) andmete andmekogusse kandmise ja andmete parandamise kord;
- 8) kellel on õigus andmeid saada ja andmete saamise tingimused – kas juurdepääsu saamiseks tuleb esitada taotlus või sõlmitakse selleks leping (püsijuurdepääs) vms;
- 9) logimine, sh logide säilitamise tähtaeg – logida tuleks kõik isikuandmetega tehtavad toimingud (sh sisestamine, parandamine, kustutamine, päringute tegemine) koos toimingu tegija nime ja ajaga. Logide säilitamise tähtaeg ei tohi ületada seaduses määratud isikuandmete säilitamise tähtaega;
- 10) vastutava töötaja kohustus teha järelevalvet andmekogu kasutamise ja volitatud töötaja üle;
- 11) andmekogu lõpetamise kord – mis akti alusel andmekogu lõpetatakse, kus peab omakorda olema kirjas, mis saab andmetest (kas hävitatakse, arhiveeritakse või kantakse teise andmekogusse).

Eelnõu Andmekaitse Inspektsioonile (AKI) edastamise kohustus

IKÜMi kohaselt peab liikmesriik konsulteerima järelevalveasutusega (AKI), kui koostamisel on riigi parlamendis vastu võetava õigusakti eelnõu või sellisel õigusaktil põhinev rakendusakt, mis on seotud isikuandmete töötlemisega (vt IKÜMi artikli 36 lõige 4). Tavaliselt on selle kohustuse täitmiseks AKI kaasatud eelnõu esimese kooskõlastusringil arvamuse küsimisega. IKÜMi artikli 52 järgi tegutseb AKI IKÜMiga kooskõlas antud ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel täiesti sõltumatult. Seetõttu ei ole JDMil võimalik kohustada AKI-t andma sisendit valitsemisala ühtse seisukoha kujundamiseks ning eelnõu koostaja peab ise eelnõu AKI-le kooskõlastamiseks edastama.

Kes vastutab andmekogusse teise asutuse edastatud andmete õigsuse eest?

Andmete teise andmekogusse edastamisel vastutab andmete edastaja edastatavate andmete õigsuse eest. Andmekogu terviku vaatest vastutab andmete õigsuse eest andmekogu vastutav töötaja, kelle andmekogusse andmed edastati. Selgitame, et IKÜMi artikli 5 lõike 2 kohaselt tagab vastutav töötaja sama artikli lõikes 1 sätestatud isikuandmete töötlemise põhimõtete järgmise. IKÜMi artikli 5 lõike 1 punkti d ja IKS-i § 14 punkti 4⁴ kohaselt tagab vastutav töötaja ka andmete õigsuse ja asjakohasuse. Seega vastutab andmekogu vastutav töötaja tervikuna andmekogu andmete õigsuse eest.

Avaliku teabe töötlemise reguleerimine seaduses

Avalik teave on avaliku teabe seaduse (AvTS) kohaselt üldistatult kogu teave, mis tekib avalikke ülesandeid täites, seega algselt on kogu riigi käes olev teave avalik, v.a juhul, kui sellele kehtib mõni juurdepääsupiirangu alus (asutusesiseseks kasutamiseks tunnistamine ehk AK-alus).

Juurdepääsupiirangu alused sätestab AvTS-i § 35. AK-alus kehtib AvTS-i § 40 kohaselt 5+5 aastat või isikuandmete puhul 75 aastat.

⁶ Näiteks peab olema põhimääruses reguleeritud, kes vastutab rikkumisest teavitamise eest, kuidas vastatakse andmesubjekti päringule, kus majutatakse andmekogu jne. Põhimäärus peab kajastama nii andmekogu vastutava töötaja (AvTS) kui ka isikuandmete vastutava töötaja (sh mõlema volitatud töötaja) selget ülesannete jaotust.

Seaduses AvTSis sätestatud ei korrata! Üldjuhul peaks AvTSi § 35 katma kõik võimalikud juurdepääsupiirangu juhud. Kui see aga nii ei ole, tuleb eelnõus näha ette uus alus. Kavandatavas sättes tuleb näha ette:

- 1) millist teavet kaitstakse;
- 2) mis eesmärgil seda teavet kaitstakse.

Seletuskirjas tuleb välja tuua, millise Tromsø konventsiooni juurdepääsupiirangu aluse alla kavandatav AK-alus mahutub. Kui uue juurdepääsupiirangu aluse tähtaeg on sama, mis AvTSis, siis seda ei korrata. Kui on vajadus pikema tähtaja järele, siis tuleb see seaduses ette näha ning seletuskirjas tuua välja, miks on pikem tähtaeg vajalik.

Juhime tähelepanu, et AvTSi §-s 35 sätestatud juurdepääsupiirangud ei kohaldu automaatselt, vaid teabevaldajal on igakordne kohustus kaaluda, kas piirangut teabe suhtes kohaldada või mitte (v.a mõned üksikud n-õ absoluutsed juurdepääsupiirangud, kus seadusandja on sellise piirangu ette näinud). Samuti tuleb silmas pidada, et isegi kui teave on tunnistatud asutusesiseseks (AK) teabeks, siis olukorras, kus selle suhtes esitatakse teabenõue, peab teabevaldaja iga kord hindama, millises osas seda teavet saab siiski avalikustada ja millises osas kehtib mõni juurdepääsupiirang, ning enne teabe avalikustamist piiratud osa kinni katma (AvTSi § 38 lõige 2).

Isikuandmete aktiivne avalikustamine – selleks tuleb eraldi ette näha õiguslik alus, st säte, millest nähtub, milliseid andmeid avalikustatakse ning mis eesmärgil neid avalikustatakse ning kui kaua neid avalikustatakse.